

OBSAH

I. OBECNÁ ČÄST	
1. NEUROONKOLOGIE	3
(Vladimír Beneš)	
2. KLASIFIKACE MOZKOVÝCH NÁDORÙ	5
(Petr Kozler)	
3. KLINICKÉ PROJEVY MOZKOVÝCH NÁDORÙ	7
(Filip Kramář)	
3.1. Ložisková symptomatologie	7
(Filip Kramář)	
3.2. Syndrom nitrolební hypertenze	10
(Filip Kramář)	
3.3. Edém mozku	13
(Petr Kozler)	
4. CHIRURGICKÉ POZNÁMKY	19
(Vladimír Beneš)	
4.1. Chirurgie báze lební	22
(Vladimír Beneš)	
4.2. Intervenční neuroradiologie	26
(Vladimír Beneš)	
4.3. Radiochirurgie	26
(Tomáš Chytka)	
4.3.1. Radiobiologické principy	26
4.3.2. Fyzikální principy	28
4.3.3. Stereotaktické principy	28
4.3.4. Principy při plánování léčby	29
4.3.5. Nádory centrální nervové soustavy z hlediska radiochirurgie	29
4.4. Závěr	30
(Vladimír Beneš)	
II. SPECIÁLNÍ ČÄST	
1. NEUROEPITELOVÉ NÁDORY	33
(Petr Kozler)	
1.1. Astrocytární nádory	33
1.1.1. Difúzní infiltrativně rostoucí astrocytomy	33
Grading	33
Etiologie	34
Genetika	34
TP53/MDM2/p21 cesta	34
p16/p15/CDK4/CDK6/RB cesta	35
Růstové faktory	36
Progrese	37
Invazivita růstu	37
Angiogeneze	37
Apoptóza	38
Histogeneze	40
1.1.1.1. Difúzní astrocytom	
(ICD-O kód: 9400/3, WHO st. II)	40
Histopatologie	41
Fibrilární astrocytom	41
Gemistocytární astrocytom	41
Protoplasmatický astrocytom	41
Genetika	43
Prognóza	44
1.1.1.2. Anaplastický astrocytom	
(ICD-O kód: 9401/3, WHO st. III)	44
Histopatologie	46
Genetika	47
Prognóza	47
1.1.1.3. Glioblastom	
(ICD-O kód: 9440/3, WHO st. IV)	47
Histopatologie	51
Genetika	52
Prognóza	56
■ Obrovskobuněčný glioblastom	
(ICD-O kód: 9441/3, WHO st. IV)	56
■ Gliosarkom	
(ICD-O kód: 9442/3, WHO st. IV)	57
1.1.2. Pilocytární astrocytom	
(ICD-O kód: 9421/1, WHO st. I)	58
Histopatologie	60
Genetika	61
Prognóza	62
■ Gliom optiku	
	62

1.1.3.	Pleomorfní xanthoastrocytom (ICD-O kód: 9424/3, WHO st. II)	64	Etiologie	96
	Histopatologie	66	Prognóza	96
	Genetika	67	Neuroepitelové nádory nejistého původu...	96
	Prognóza	67	Astroblastom (ICD-O kód: 9430/3, WHO st. dosud neurčen)	97
1.1.4.	Desmoplastický astrocytom/gangliogliom kojeneckého věku (ICD-O kód: 9493/0, WHO st. I)	67	Chorioidální gliom třetí komory (provizorní ICD-O kód: 9441/1, WHO st. II)	97
1.1.5.	Subependymální obrovskobuněčný astrocytom (ICD-O kód: 9348/1, WHO st. I)	69	Gliomatosis cerebri (ICD-O kód: 9381/3, WHO st. III)	98
1.2.	Oligodendroglální nádory	70	Neuronální a smíšené neuroglální nádory	99
1.2.1.	Oligodendrogliom (ICD-O kód: 9450/3, WHO st. II)	70	Gangliocytom (ICD-O kód: 9492/0, WHO st. I)	
	Histopatologie	71	Gangliogliom (ICD-O kód: 9505/1, WHO st I, II)	
	Genetika	73	Anaplastický gangliogliom (ICD-O kód: 9505/3, WHO st. III, IV)	100
	Prognóza	74	Dysembryoplastický neuroepitelový nádor (ICD-O kód: 9413/0, WHO st. I)	103
1.2.2.	Anaplastický oligodendrogliom (ICD-O kód: 9451/3, WHO st. III)	74	Centrální neurocytom (ICD-O kód: 9606/1, WHO st. II)	104
	Histopatologie	74	Mozečkový liponeurocytom (ICD-O kód: 9506/1, WHO st. I, II)	105
	Genetika	74	Paragangliom (ICD-O kód: 8680/1, WHO st. I)	106
	Prognóza	74	■ Paragangliomy – neurochirurgická poznámka	107
1.3.	Smíšené gliomy	76	1.8. Neuroblastové nádory	108
1.3.1.	Oligoastrocytom (ICD-O kód: 9282/3, WHO st. II)	77	■ Olfaktoriální neuroblastom (ICD-O kód: 9522/3)	108
	Histopatologie	78	1.9. Pineální parenchymové nádory	110
	Genetika	79	1.9.1. Pinealoblastom (ICD-O kód: 9362/3, WHO st. IV)	110
	Prognóza	79	1.9.2. Pineocytom (ICD-O kód: 9361/1, WHO st. II)	111
1.3.2.	Anaplastický oligoastrocytom (ICD-O kód: 9832/3, WHO st. III)	79	1.9.3. Pineální parenchymový nádor se středním stupněm diferenciace	112
	Histopatologie	79	1.10. Embryonální nádory	112
	Genetika	79	1.10.1. Ependymoblastom (ICD-O kód: 9392/3, WHO st. IV)	112
	Prognóza	79	1.10.2. Meduloblastom (ICD-O kód: 9470/3, WHO st. IV)	114
■ Léčebný postup u gliomů	(Filip Kramář) Současný algoritmus v diagnostice a léčbě gliomů	83	Histopatologie	114
	Perspektivy léčby maligních gliomů	84	Genetika	116
1.4.	Ependymální tumory	84	Histogeneze	117
1.4.1.	Ependymom (ICD-O kód: 9391/3, WHO st. II)	85	Prognóza	117
	Histopatologie	88	1.10.3. Medulomyoblastom (ICD-O kód: 9472/3, WHO st. IV)	119
	Genetika	89	1.10.4. Melanotický meduloblastom (ICD-O kód: 9470/3, WHO st. IV)	119
	Prognóza	90	1.10.5. Supratentoriální primitivní neuroektodermový tumor (ICD-O kód: 9473/3, WHO st. IV)	119
1.4.2.	Anaplastický ependymom (ICD-O kód: 9392/3, WHO st. III)	91		
1.4.3.	Subependymom (ICD-O kód: 9383/1, WHO st. I)	91		
1.5.	Nádory choroidálního plexu	92		
■ Papilom choroidálního plexu (ICD-O kód: 9390/0, WHO st. I)	Karcinom choroidálního plexu (ICD-O kód: 9390/3, WHO st. III)	92		
	Histopatologie	93		

1.10.6. Medulloepiteliom	3.4.1. Difuzní melanocytóza	160
(ICD-O kód: 9501/3, WHO st. IV)	(ICD-O kód: 8728/0)	160
1.10.7. Atypický teratoidní/rhabdoidní tumor	3.4.2. Melanocytom	160
(ICD-O kód: 9508/3, WHO st. IV)	(ICD-O kód: 8728/1)	160
2. NÁDORY HLAVOVÝCH A PERIFERNÍCH NERVŮ	3.4.3. Maligní melanom	160
(Petr Kozler)	(ICD-O kód: 8720/3)	160
2.1. Schwannom	4. NÁDORY HEMOPOETICKÉHO SYSTÉMU	163
(ICD-O kód: 9560/0, WHO st. I)	(Petr Kozler)	
Histopatologie	4.1. Maligní lymfomy	
Genetika	(ICD-O kód: 9590/3, WHO st. neuveden)	163
Prognóza	Klasifikační systémy a jejich relevance	
Terapie	k primárním mozkovým lymfomům	165
3. MENINGEÁLNÍ NÁDORY	Histopatologie	165
(Petr Kozler)	Etiologie	166
3.1. Meningiom	Genetika	166
(ICD-O kód: 9530/0, WHO st. I, II, III)	Histogeneze	166
■ Supratentoriální meningiom	Prognóza	166
■ Meningiom báze lební	4.2. Histiocytární nádory	166
Histopatologie	4.2.1. Histiocytóza z Langerhansových buněk	167
<i>Meningoteliomatózní meningiom</i>	4.2.2. Histiocytóza z non-Langerhansových buněk	168
<i>Fibrózní (fibroblastový) meningiom</i>		
<i>Přechodný (smíšený) meningiom</i>	5. NÁDORY ZE ZÁRODEČNÝCH BUNĚK	169
<i>Psamomatózní meningiom</i>	(Petr Kozler)	
<i>Angiomatózní meningiom</i>	5.1. Germinom	
<i>Mikrocystický meningiom</i>	(ICD-O kód: 9064/3)	171
<i>Sekrétní meningiom</i>	5.2. Teratomy	171
<i>Lymfoplazmocytární meningiom</i>	5.3. Tumor žloutkového váčku	
<i>Metaplastický meningiom</i>	(ICD-O kód: 9071/3)	172
<i>Chordoidní meningiom</i>	5.4. Embryonální karcinom	
<i>Meningiom z jasných buněk</i>	(ICD-O kód: 9070/3)	172
<i>Atypický meningiom</i>	5.5. Choriokarcinom	
<i>Papilární meningiom</i>	(ICD-O kód: 9100/3)	172
<i>Rhabdoidní meningiom</i>	Etiologie	172
<i>Anaplastický (maligní) meningiom</i>	Genetika	172
Invaze do mozku a metastazování	Prognóza	172
Imunohistochemie	■ Pineální oblast – neurochirurgická poznámka	172
Proliferace	(Vladimír Beneš)	
Etiologie		
Genetika		
Prognóza		
■ Meningomi – neurochirurgická poznámka ..		
3.2. Mezenchymové non-meningoteliální nádory		
3.2.1. Nádory z tukové tkáně	6. FAMILIÁRNÍ NÁDOROVÉ SYNDROMY POSTIHUJÍCÍ NERVOVÝ SYSTÉM	175
3.2.2. Fibrozní nádory	(Petr Kozler, Filip Kramář)	
3.2.3. Fibrohistiocytární nádory	6.1. Neurofibromatóza typu 1	175
3.2.4. Nádory ze svalové tkáně	6.2. Neurofibromatóza typu 2	175
3.2.5. Nádory původem z kosti a chrupavky	Genetika	177
3.2.6. Nádory cévního původu	Prognóza	177
3.3. Hemangiopericytom	6.3. Von Hippelova-Lindauova choroba a kapilární hemangioblastom	177
(ICD-O kód: 9150/1, WHO st. II a III)	■ Kapilární hemangioblastom	
	(ICD-O kód: 9161/1, WHO st. I)	178

6.4.	Komplex tuberózní sklerózy	
	a subependymální obrovskobuněčný	
	astrocytom	179
	Genetika	181
6.5.	Li-Fraumeni syndrom a zárodečné	
	mutace genu TP53	181
6.6.	Cowdenové choroba a dysplastický	
	gangliocytom mozečku	181
6.6.1.	Cowdenové choroba	181
6.6.2.	Dysplastický gangliocytom mozečku (ICD-O kód: 9493/0, WHO st. I)	181
6.7.	Turcotův syndrom	182
6.8.	Syndrom névroidního bazaliomu (NBCCS)	182
7. NÁDORY SELÁRNÍ OBLASTI	183	
	(Petr Kozler)	
7.1.	Kraniofaryngem	
	(ICD-O kód: 9350/1, WHO st. I)	183
7.2.	Nádor z granulárních	
	buněk infundibulu a neurohypofýzy	
	(ICD-O kód: 9582/0, WHO st. I)	185
7.3.	Pituitární adenomy/adenomy hypofýzy ...	186
	Klinická symptomatologie	186
	Diagnostiké	188
	Histopatologie	189
	Funkční adenomy	189
	Afunkční adenomy	191
	192
	193
	194
	195
	196
	197
	198
	199
	200
	201
	202
	203
	204
	205
	Terapie	206
8. MOZKOVÉ METASTÁZY	195	
	(Petr Kozler)	
	Histopatologie	195
	Genetika	195
	Terapie	195
9. NENÁDOROVÉ NITROLEBNÍ EXPANZE	201	
	(Petr Kozler)	
9.1.	Arachnoidální cysta	201
9.2.	Koloidní cysta	202
9.3.	Epidermoid (cholesteatom, perllový	
	nádor)	202
9.4.	Absces mozku	205
	Terapie	206
10. NÁDORY LEBKY	211	
	(Petr Kozler)	
	■ Chordom	212
LITERATURA	215	
BAREVNÁ OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	233	
REJSTŘÍK	269	
	107
	108
	109
	110
	111
	112
	113
	114
	115
	116
	117
	118
	119

